

СТАТУТ

НА УЧИЛИЩЕН УЧЕНИЧЕСКИ ОМБУДСМАН

СОУ „Ангел Каралийчев” гр. Стражица

Приет с решение на Педагогическия съвет на 15.03.2012 г.

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този статут урежда правното положение, организацията и дейността на омбудсмана. Приема се на основание чл.160, т. 13 от Правилника за дейността на училището и определя организацията и реда за провеждане на избор на училищен ученически омбудсман, както и правомощията и дейността му в СОУ „Ангел Каралийчев”, гр. Стражица.

Чл. 2. Омбудсманът се застъпва с предвидените в този статут средства, когато с действие или бездействие се засягат или нарушават правата и интересите на учениците от СОУ „Ангел Каралийчев” пред органите на училището.

Чл. 3. (1) В своята дейност омбудсманът е независим и се подчинява само на Конституцията, Законите в системата на народната просвета и Правилника на училището, като се ръководи от личната си съвест и морал.

(2) Омбудсманът осигурява равни възможности на учениците да защитят правата и законните си интереси, независимо от техния пол, етническа принадлежност, социален произход и възраст материален статус и религиозни вярвания.

(3) Омбудсмана проявява коректност към страните по жалбите, изслушва и отчита събражения и предоставя възможност да преразгледат или променят собствените си позиции.

(4) Омбудсманът осъществява дейността си чрез подаване на предложения и препоръки до училищните органи, автори на оспорваните актове и до Регионалния инспекторат по образованието на Министерството на образованието, младежта и науката Велико Търново и Община Стражица.

Чл. 4. Дейността на омбудсмана е насочена и към подобряване на качеството на административните услуги, повишаване на правната култура на учениците и гарантиране на правото на добро управление на училището.

Чл. 5. Омбудсманът се подпомага в своята дейност от заместник-омбудсман.

Чл. 6. Ръководството на училището Педагогическият съвет, Ученическият съвет, учители и ученици са длъжни да предоставят информации, и да оказват съдействие на омбудсмана във връзка с жалбите и сигналите, които са изпратени до него.

Глава втора.

ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ. ПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ

Чл. 7. Омбудсманът се избира въз основа на всеобщо, равно и пряко избиращелно право, с тайно гласуване, от учениците в дневна форма на обучение на СОУ „Ангел Каралийчев” за срок 1 година считано от деня на встъпването му в длъжност без право да бъде преизбиращан на същата длъжност.

Чл. 8. За омбудсман се избира ученик в дневна форма на обучение на СОУ „Ангел Каралийчев”, който се обучава от V до XII клас, притежава високи морални качества и няма наложено наказание „предупреждение за преместване в друго училище” или наложена мярка „намаляване на поведението.

Чл. 9. (1) Учениците избират омбудсман с тайно гласуване. Избран е кандидатът, получил мнозинство повече от половината от гласувалите ученици.

(2) В случай че при първото гласуване никой от кандидатите не е получил необходимото мнозинство, произвежда се второ гласуване, в което участват двамата кандидати, получили най-много гласове. При второто гласуване за избран се смята кандидатът, който е получил гласовете на повече от половината от гласувалите ученици.

Чл. 10. (1) Заместник-омбудсманът се избира от Ученическия съвет в срок един месец от избиращането на омбудсмана, по негово предложение и за срока по чл. 7.

(2) Заместник-омбудсманът трябва да отговаря на критериите за избираемост по чл. 8.

Чл. 11. Омбудсманът встъпва в длъжност след полагане на следната клетва пред Ученическия съвет: **“Заклевам се да защитавам правата на учениците и основните свободи, като изпълнявам добросъвестно и безпристрастно правомощията си.”**

Чл. 12. (1) Изборът за нов омбудсман се произвежда не по-късно от една година след предходните избори.

(2) За ден на изборите се определя 9 май, а ако е неучебен ден - първия следващ учебен ден.

(3) Омбудсманът продължава да изпълнява задълженията си до встъпване в длъжност на новоизбрания омбудсман.

(4) След края на мандата на омбудсмана, той получава по право място в Съвета на ученическия омбудсман до дипломиращането му, преместването му в друго училище или отпадането му.

Чл. 13. (1) Правомощията на омбудсмана се прекратяват предсрочно от Педагогическия съвет при:

1. установяване на несъвместимост или неизбираемост;

2. фактическа невъзможност да изпълнява правомощията си повече от два месеца;

3. налагане на наказание „предупреждение за преместване” или мярката „намаляване на поведението”;

4. несправяне със задълженията си и при нарушаване на Правилника за дейността на училището и Статута на училищния ученически омбудсман или общоприетите морални правила за поведение в училището;

5. оставка;

6. преместване в друго училище.

(2) Решението за предсрочно прекратяване на правомощията на омбудсмана по ал. 1, т.1, 2, 3 и 4 се приема от Педагогическият по искане най-малко на една пета от членовете му, а основанията по ал. 1, т. 5 и 6 и се обявяват от директора пред Педагогическия съвет.

(3) Омбудсманът има право да бъде изслушан от Педагогическия съвет в случаите по ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4.

Чл. 14. На омбудсмана не могат да се налагат наказания или педагогически мерки за действия, които е извършил изпълнявайки задълженията си.

Чл. 15. (1) В случаите на предсрочно прекратяване на правомощията на омбудсмана, мандатът се изпълнява от следващия по резултат на последните избори за училищен ученически омбудсман.

(2) В случаите на предсрочно прекратяване правомощията на омбудсмана и невъзможност да се изпълни процедурата по ал. 1, Педагогическият съвет избира училищен ученически омбудсман, който да завърши мандата, в срок от един месец от овакантяването му.

Глава трета.

ПРАВОМОЩИЯ

Чл. 16. (1) Омбудсманът има право да **представява и защитава** интересите и правата на ученическата общност, на група ученици или на отделен ученик от СОУ „Ангел Каралийчев“ пред:

1. Директора, Педагогическия съвет и администрацията на училището;
2. Регионалният инспекторат по образованието на Министерството на образованието, младежта и науката, Велико Търново.
3. Неправителствени организации;
4. Местните и централни медии;
5. Културните институции;
6. Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

(2) Омбудсманът има право да представява и защитава ученици от училището и пред други институции и организации, имащи отношение към училищния живот.

Чл. 17. (1) Омбудсманът може да оповестява своята програма, инициативи и становища в училището посредством нагледни, аудио и видео материали и да ги публикува на своя интернет страница и на сайта на училището <http://soustrajica.com/>;

(2) Омбудсманът има свой печат, на който е изписано „Училищен ученически омбудсман на СОУ „Ангел Каралийчев“ гр. Стражица и е изобразена емблемата на училището,

Чл. 18. Омбудсманът разполага със самостоятелно помещение в сградата на училището, както и с технически средства, предоставени от училището, за обезпечаване на своята дейност.

Чл. 19. . (1) Омбудсманът е задължен да отчете своята дейност в края на мандата си.

(2) Отчетът се публикува на официалната страница на училището и трябва да съдържа:

1. постъпилите жалби и сигнали, по които проверките са приключили;
2. случаите, когато намесата му е имала резултат;
3. случаите, когато намесата му е останала без резултат, и причините за това;
4. направените предложения и препоръки, както и дали са били взети предвид;
5. зачитането на правата на ученика и основните свободи и ефективността на действащото законодателство и училищни правила в тази област;
6. резюме.

Чл. 20. (1) Омбудсманът има право на информация за административните актове на директора, неговите заповеди и решенията на Педагогическия съвет, които се отнасят до ученик или учениците.

(2) Омбудсманът има право на становище по всички актове на училището и информира учениците за тях на своята интернет страница и на таблото на омбудсмана в сградата на училището.

Чл. 21 Омбудсманът консултира учениците по училищни въпроси.

Чл. 22 (1) Омбудсманът събира предложения на ученици за осъществяване на училищни инвестиции и извънучебни дейности ежегодно до 1 март.

(2) Омбудсманът представя становище, пред Директора за осъществяването и финансирането на училищните инвестиции и извънучебните дейности по ал. 1. ежегодно в срок до 10 март.

(3) Общият размер на финансиране на проектите по ал. 2. не може да бъде по-голям от 20% от училищните средства, формирани от добавката за подобряване на материално-техническата база на училищата за ученик от дневна форма на обучение, съгласно решенията на Министерския съвет за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности.

(4) Общият размер на извънучебните дейности по ал. 2. не може да надхвърля 2000 лв.

Глава четвърта.

ПОДАВАНЕ НА ЖАЛБИ И СИГНАЛИ

Чл. 23. Жалби и сигнали пред омбудсмана могат да подават всички ученици в СОУ „Ангел Каралийчев“.

Чл. 24. (1) Жалбите и сигналите могат да бъдат писмени или устни, подадени лично, по електронната поща или по друго традиционно средство за съобщение.

(2) Жалбата трябва да съдържа името и постоянния адрес на жалбоподателя, описание на нарушението, органа или лицето, срещу които се подава жалбата. Към жалбата могат да бъдат приложени и писмени доказателства.

(3) Анонимни жалби и сигнали, както и такива за нарушения, извършени преди повече от една година, не се разглеждат.

(4) Ако жалбата е устна, се съставя протокол, в който се съдържа информацията, изискуема по ал. 2

Чл. 25. Подаването на жалби пред омбудсмана е безплатно.

Чл. 26. Органите и лицата, до които се отнасят становищата, предложенията и препоръките на омбудсмана, са длъжни да ги разгледат в 14-дневен срок и да уведомят омбудсмана за предприетите от тях мерки.

Глава пета.

ИЗБИРАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИЯ ОМБУДСМАН

Чл. 27. Всеки ученик има право на един глас.

Чл. 28. Изборите за омбудсман се произвеждат по мажоритарна изборна система.

Чл. 29. Изборите за омбудсман се насрочват от директора на училището не по-късно от 45 дни преди изборния ден.

Чл. 30. Изборите се произвеждат в един ден.

Чл. 31. За произвеждане на изборите се назначават:

1. Централна училищна изборителна комисия;
2. Секционни училищни изборителни комисии.

Чл. 32. Изборителните комисии се състоят от .председател, секретар и членове.

Чл. 33. Заседанията на изборителните комисии са законни, когато на тях присъстват повече от половината от членовете им.

Чл. 34. Централната училищна изборителна комисия се назначава със заповед на директора за срок една година след консултации и по предложение на педагогическия съвет и училищното настоятелство.

Чл. 35. Общият брой на членовете на Централната училищна изборителна комисия е 9 души - по трима представители на учениците, на родителите и на учителите.

Чл. 36. Централната училищна изборителна комисия:

1. следи за прилагането на този Статут;
2. осъществява методическо ръководство и упражнява контрол върху дейността на училищните изборителните комисии;
3. дава методически указания за работата на училищните изборителни комисии по прилагане на този Статут и провежда обучение на членовете на училищните секционни изборителни комисии;
4. назначава училищните секционни изборителни комисии;
5. освобождава членове на училищните секционни изборителни комисии;
6. разглежда жалби срещу решения и действия на училищните секционни изборителни комисии, произнася се по тях в срок до 48 часа от постъпването им, а в изборния ден - незабавно, с решение, което не подлежи на обжалване; решението се обявява незабавно;
7. регистрира и обявява кандидатите за омбудсман и им издава удостоверения;
8. заличава регистрацията на кандидати които не отговарят на изискванията на чл. 18, ал. 1;
9. утвърждава техническия образец и защитата на бюлетините, определя съвместно с директора условията и реда за отпечатването им не по-късно от 13 дни преди изборния ден;
10. определя чрез жребий номерата кандидатите и ги обявява не по-късно от 15 дни преди изборния ден;
11. определя условията и реда за провеждане на предизборната кампания в съответствие с този Статут;
12. контролира провеждането на предизборната кампания;
13. публикува резултатите от изборите по изборителни секции не по-късно от 4 дни след изборния ден;
14. обявява края на изборния ден след приключване на гласуването не по-късно от 17,00 часа;
15. предава на директора екземпляра от протоколите на училищните секционни изборителни комисии;
16. взема решение за премахване или изземване на агитационни материали, поставени или разпространени в нарушение на този Статут;

Чл. 37. Броят на членовете на училищните секционни изборителни комисии, включително председател и секретар, е трима.

Чл. 38. (1) Училищната секционна изборителна комисия:

1. следи за спазване на този Статут в изборното помещение и в района на секцията;

2. съдейства за подреждане на изборното помещение според изискванията на този Статут и с оглед осигуряване на достъп до гласуване на ученици с увреждане на опорно-двигателния апарат или на зрението;
3. осигурява свободното и спокойно протичане на гласуването в избирателната секция;
4. преброява гласовете за кандидатите; изготвя протокол за резултата от гласуването в избирателната секция и го предава на Централната училищна избирателна комисия в срок до 4 часа след приключване на гласуването;
5. предава останалите книжа и материали на Централната училищна избирателна комисия в срока по т. 4;
6. разглежда жалби, по които се произнася незабавно, като решението се съобщава веднага на жалбоподателя;
7. обявява на общодостъпно място пред избирателната секция резултатите от гласуването;
8. издава на участниците в изборите или на техните представители и застъпници и на наблюдателите извлечение от протокола с резултатите от гласуването в училищната избирателна секция.

(2) Разпределението на дейностите между членовете на училищната секционна избирателна комисия се извършва с решение при откриване на изборния ден.

(3) Указанията на председателя на училищната секционна избирателна комисия са задължителни за всички ученици в изборното помещение. Тези указания могат да бъдат отменени с решение на училищната секционна избирателна комисия.

(4) Решението на училищната секционна избирателна комисия, свързано с недопускане на ученик до гласуване, може да се обжалва пред Централната училищна избирателна комисия, която се произнася незабавно.

Чл. 39. (1) Избирателните списъци се съставят от директора по класове и паралелки и се подписват от директора.

(2) Всеки ученик се вписва само в един избирателен списък.

Чл. 40. Избирателните списъци се съставят поотделно за всяка училищна избирателна секция.

Чл. 41. (1) За произвеждане на избори за училищен ученически омбудсман в СОУ „Ангел Каралийчев“ се определят следните избирателни райони:

1. Първи избирателен район включва учениците от I и II клас;
2. Втори избирателен район включва учениците от III и IV клас;
3. Трети избирателен район включва учениците от V и VI клас;
4. Четвърти избирателен район включва учениците от VII до XII клас;
5. Пети виртуален избирателен район, който включва ученици от I до XII

клас, които са подали в срок заявления за гласуване по електронен път.

(2) Броят на секциите за всеки район и местоположението им се определя от директора не по-късно от 10 дни преди датата за провеждане на избори.

Чл. 42. Директорът на училището предоставя подходящи помещения за училищните избирателни секции. В помещенията трябва да осигури нормалното протичане на гласуването в изборния ден.

Чл. 43. Времето за работа на изборните секции се определя от директорът на училището, след края на учебния ден.

Чл. 44. (1) След предварително подадено заявление до Централната училищна избирателна комисия, гласуването е допустимо и по интернет на специално създадената електронна секция за гласуване на сайта на училището.

(2) Заявление за гласуване по интернет се подава не по-късно от 20 дни преди датата за провеждане на изборите.

(3) Централната училищна избирателна комисия изпраща на заявената от

ученика електронна поща код за достъп до интернет платформата за гласуване и заличава името на ученика от съответния изборителен списък.

(5) Гласуването по интернет се извършва в изборния ден и не по-късно от крайния час за гласуване в изборителните секции.

Чл. 45. (1) Изборен щаб на кандидат има право да сформира всеки ученик от СОУ „Ангел Каралийчев“, който се обучава в дневна форма в училището и от V до XI клас.

(2) Членове на изборния щаб на кандидат могат да бъдат само ученици от СОУ „Ангел Каралийчев“.

(3) Изборен щаб на кандидат се сформира от минимум 10 ученици.

(4) Регистрацията на изборните щабове на кандидатите се извършва по следната процедура;

1. Срокът на регистрацията е 45 дни преди изборния ден;
2. Регистрирането на изборните щабове на кандидатите се извършва от Централната училищна изборителна комисия;
3. Името на изборния щаб на кандидата не може да повтаря или наподобява име на българска политическа партия или да съдържа думи или изрази, които противоречат на добрите нрави;
4. При регистрацията на изборен щаб на кандидат се представя списък с членовете.

Чл. 46. Изискванията към кандидатите за училищен ученически омбудсман при регистрацията в Централната училищна изборителна комисия са:

1. Да имат минимален успех добър (4), който се удостоверява със служебна бележка, издадена от класния ръководител и директора;
2. Да нямат наложено наказание „предупреждение за преместване в друго училище“ или наложена мярка „намаляване на поведението“;
3. Да представят мотивационно писмо;
4. Да представят CV - европейски формат;
5. Да представят характеристика от класния ръководител на паралелката, в която са ученици;
6. Да представят две препоръки от симпатизанти, с които да няма родствена връзка.

Чл. 47. Предизборната кампания се открива 20 дни преди изборния ден.

Чл. 46. Забранява се публикуването и излъчването на анонимни материали, свързани с предизборната кампания.

Чл. 48. (1) Кандидатите, техните изборни щабове и застъпници имат свобода на изразяване и агитация в устна и писмена форма на предизборни събрания, както и чрез доставчиците на медийни услуги.

(2) Предизборната кампания се води на български език.

(3) Предизборните събрания са публични.

Чл. 49. (1) По време на предизборната кампания кандидатите и техните изборни щабове могат да изготвят и разпространяват плакати, реклами, обръщения и други агитационни материали. На всеки агитационен материал задължително се отбелязва от чие име се издава.

(2) Всеки агитационен материал съдържа информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление, като информацията заема не по-малко от 10 на сто от лицевата площ на агитационния материал и е разположена в обособено поле. В аудио и аудио-визуалните материали тази информация се съдържа като недвусмислено и разбираемо послание.

(3) Агитационните материали се поставят на определени от директора места.

(4) Забранява се използването на агитационни материали, които застрашават живота и здравето на гражданите, частната, общинската и

държавната собственост и безопасността на движението, както и на материали, които накърняват добрите нрави, честта и доброто име на кандидатите.

(5) Забранява се унищожаването и заличаването на агитационни материали, поставени по определения в този Статут ред, до края на изборния ден.

(6) Директорът премахва или изземва агитационните материали, поставени или разпространени в нарушение на този Статут. Премахването и изземването на такива материали в изборния ден може да става и по решение на училищните секционни избирателни комисии.

(7) Кандидатите и техните изборни щабове в срок до три дни след изборния ден премахват поставените от тях материали по ал. 1.

Чл. 50. Гласуването се извършва с бюлетини по образец, утвърден от Централната училищна избирателна комисия.

Чл. 51. Избирателните урни са прозрачни и се запечатват с печат.

Чл. 52. (1) Гласуването се извършва с обща бюлетина.

(2) Бюлетината на лицевата страна съдържа:

1. квадратче за поставяне на знак "X", отразяващ волята на избирателя, в което е изписан поредният номер на съответния кандидат;
2. имената на кандидата за училищен ученически омбудсман.

(3) Редовете на отделните кандидати се отделят един от друг с празен ред и плътна черна хоризонтална линия.

(4) На гърба на бюлетината се отбелязват две места за поставяне на печата на съответната секционна избирателна комисия.

Чл. 53. Поредният номер на кандидата се определя от Централната училищна избирателна комисия чрез жребий, проведен в присъствието на представители на изборните щабове не по-късно от 21 дни преди изборния ден. Тегленето на жребия се извършва публично и на него могат да присъстват и регистрираните кандидати и представители на средствата за масова информация.

Чл. 54. Гласуването се извършва по училищни избирателни секции в предназначени за тази цел изборни помещения.

Чл. 55. Забранява се предварителното раздаване на изборни книжа и материали.

Чл. 56. Забранява се използването на мобилни телефони, фотоапарати или друга възпроизвеждаща техника с цел заснемане на начина на гласуване.

Чл. 57. Не се разрешава присъствие на други лица, освен гласуващи в момента избиратели, на разстояние по-малко от три метра от кабината за гласуване, когато в нея има избирател.

Чл. 58. Учениците удостоверяват самоличността си пред председателя или член на училищната секционна комисията с ученическа лична карта или ученическа книжка.

Чл. 59. (1) При произвеждането на избори за омбудсман ученикът получава от член на училищната секционна избирателна комисия бюлетина, която се подпечатва с печата на комисията в момента на получаването ѝ, след което отива на мястото за гласуване.

(2) На мястото за гласуване може да се намира само един избирател.

(3) Ученикът гласува, като:

1. поставя знак "X" с химикал, пишещ със син цвят, в квадратчето с номера на избора от него кандидат, който изразява по еднозначен начин неговия вот;

2. сгъва бюлетината по начин, позволяващ да се вижда отбелязаното маркиране за кандидат;
  3. напуска мястото за гласуване и подава сгънатата бюлетина на член на комисията, който я подпечатва повторно с печата на комисията;
  4. пуска сгънатата бюлетина в изборната урна;
  5. полага подпис в изборния списък.
- (4) След гласуването ученикът получава обратно документа си за самоличност - ученическа лична карта или ученическа книжка и напуска помещението.
- (5) Вписването в бюлетината на специални символи като букви, цифри или други знаци правят гласа недействителен.

Чл. 60. Гласуването е лично и тайно.

Чл. 61. След изтичане на изборния ден председателят на училищната секционна изборна комисия обявява гласуването за приключило.

Чл. 62. При отваряне на изборните урни и при установяване на резултатите от гласуването в изборното помещение могат да присъстват кандидати, по един от застъпниците или по един представител на изборните щабове.

Чл. 63. Училищната секционна изборна комисия установява резултатите от гласуването и ги отразява в протокол.

Чл. 64. За избран училищен ученически омбудсман се счита кандидатът, получил най-голям брой действителни гласове.

Чл. 65. Когато двама или повече кандидати имат равен брой действителни гласове и никой от кандидатите не е избран, Централната училищна изборна комисия определя първите двама кандидати, получили най-много действителни гласове, и произвежда нов избор след 7 дни.

Чл. 66. Окончателните резултати от изборите за училищен ученически омбудсман се обявяват от Централната училищна изборна комисия в срок до три дни след изборния ден и се публикуват на официалната страница на училището.

Чл. 67. Споровете относно законността на избора на омбудсман се решават от Педагогическия съвет.

Чл. 68. Срокът за оспорване на резултатите по чл. 65. е 7 дни от обявяването им от Централната училищна изборна комисия.

Чл. 69. На ученик, който с действия си наруши разпоредби на този Статут, се налага наказание по чл. 139. от Правилника за дейността на училището.

Допълнителни разпоредби

§ 1 В тримесечен срок от влизането в сила на този статут се избира Училищен ученически омбудсман.

§ 2. В едномесечен срок от встъпването в длъжност омбудсманът внася за одобрение в Ученическия съвет правилника за организацията и дейността си.